

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Асгат сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ЗАА-2024/180/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Улиастай сум
2024 он

Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газрын
дарга, тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа

Утас: 99993365

Цахим хаяг: Bat-Undraa@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Болдбаатар

Утас: 99105506

Цахим хаяг: Boldbaatarkh@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Ц.Оюунсүвд

Утас: 99076038

Цахим хаяг: oyunsuvdts@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

81090 Улиастай, Завхан аймаг

Утас/Факс: 7046-36-12

И-мэйл: zavkhan@audit.gov.mn

dad4.00.00d № *43*

танай _____-ны № _____-т

АСГАТ СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА Н.БАТБИЛЭГ-Т

ХЯЗГААРЛАЛТАЙ ДҮГНЭЛТ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Асгат сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Асгат сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Сумын Засаг даргын Тамгын газрын Хөдөө аж ахуйн тасгийн даргыг өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгох насанд хүрээгүй байхад Засаг даргын Тамгын газрын даргын тушаалаар албан тушаалаас чөлөөлж, төрийн албан хаагчид өндөр насны тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн буцалтгүй тусламж 23,682.8 мянган төгрөгийг олгосон нь Засгийн газрын 2019 оны 7 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан "Төрийн албан хаагчид өндөр насны тэтгэвэрт гарахад нэг удаагийн буцалтгүй тусламж олгох журам"-ын 2.2-д "Энэ журмын 1.1-д заасан үндэслэлээр төрийн албанаас чөлөөлөгдөж, өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгосон төрийн албан хаагчид 2.1-д зааснаар тогтоосон үндсэн цалингийн дунджийг нь төрийн албанд ажилласан нийт жилийн тоотой тэнцэх сарын тоогоор үржүүлсэнтэй тэнцэх хэмжээний нэг удаагийн буцалтгүй тусламж олгоно", 5.3-д "Төрийн албан хаагч ажил олгогчид өргөдлөө гаргаж, төрийн албанаас чөлөөлөгдсөний дараа түүнд энэ журамд заасны дагуу нэг удаагийн буцалтгүй тусламж олгоно" гэж заасныг зөрчсөн байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Асгат сумын Засаг даргын Тамгын газар нь тайлант онд 12,228.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч, 31 төрлийн хөрөнгийг дахин үнэлж, данс бүртгэлд тусгасан байна.

Audit(D)A4-тоот/2024

2024.09.13

Аудитын гол асуудал

Асгат сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд дүгнэлт өгөх аудитаар Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс нутгийн зөвлөлийн золголт, "Завхан-100" арга хэмжээнд оролцоход 4,200.0 мянган төгрөг, Мал эмнэлгийн 100 жилийн ойн хандивт 500.0 мянган төгрөг, "Тэсийн голын нүүдэлчдийн соёлын наадам"-д оролцоход 500.0 мянган төгрөг, Улсын баяр наадмын зардалд 2,400.0 мянган төгрөг, албан бус хэрэгцээнд 282.0 мянган төгрөгийн шатахуун зарцуулж, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль зөрчсөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Асгат сумын Засаг даргын Тамгын газар нь барилга, байгууламж дансанд бүртгэлтэй уурын зуухны барилга, зочид буудлын барилга, ус цэвэршүүлэх төхөөрөмжийн барилга, Тэрбум мод хөтөлбөрийн мод үржүүлгийн талбайн газрыг үнэлж, данс бүртгэлд тусгаагүй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

Хоёр. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	18,984,719.1	21,449,540.0
33	АВЛАГА	2,117,179.1	-
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	27,179.1	-
335	Бусад авлага	2,090,000.0	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	2,090,000.0	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	16,867,540.0	21,449,540.0
354	Хангамжийн материал	16,867,540.0	21,449,540.0
35410	Бичиг хэргийн материал	1,125,800.0	1,650,800.0
35420	Аж ахуйн материал	15,301,740.0	15,301,740.0
35450	Барилгын засварын материал	440,000.0	440,000.0
35470	Бусад хангамжийн материал	-	4,057,000.0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	716,696,521.5	691,478,068.5
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	716,696,521.5	691,478,068.5
392	Биет хөрөнгө	693,863,644.3	662,353,191.3
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	460,839,390.7	460,839,390.7
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(110,699,964.9)	(120,266,725.2)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	87,869,800.0	87,869,800.0
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(36,537,333.0)	(44,304,883.0)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	356,865,610.4	356,865,610.4
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(96,902,203.2)	(112,608,643.9)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	10,862,866.0	8,047,716.0
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(9,121,466.0)	(1,228,153.5)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	67,089,252.6	67,089,252.6
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(38,103,278.2)	(41,651,142.9)
39217	Ном	1,700,970.0	1,700,970.0
393	Биет бус хөрөнгө	22,832,877.2	29,124,877.2
39301	Программ хангамж	3,667,000.0	3,667,000.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,309,500.0)	(2,589,500.0)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	21,475,377.2	28,047,377.2
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	735,681,240.7	712,927,608.5
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	421,583,818.3	398,830,186.1
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	421,583,818.3	398,830,186.1
512	Хуримтлагдсан үр дүн	240,113,329.1	217,359,696.9
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	240,113,329.1	240,113,329.1
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(22,753,632.2)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	181,470,489.3	181,470,489.3
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	421,583,818.3	398,830,186.1

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	339,183,959.1	481,144,797.8
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	5,675,959.1	5,650,000.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	5,675,959.1	5,650,000.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	-	5,650,000.0
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	-	5,650,000.0
120009	Бусад орлого	5,675,959.1	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	333,508,000.0	475,494,797.8

1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	279,608,000.0	-
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	279,608,000.0	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	18,778,397.8
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	18,778,397.8
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	53,900,000.0	456,716,400.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	-	456,716,400.0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	1,100,000.0	-
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	52,800,000.0	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	335,008,983.2	510,159,387.2
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	335,008,983.2	510,159,387.2
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	331,570,390.2	470,265,988.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	170,850,142.0	292,933,782.9
210101	Үндсэн цалин	135,137,976.0	189,756,761.9
210102	Нэмэгдэл	29,414,641.0	83,176,771.0
210104	Урамшуулал	6,297,525.0	20,000,250.0
2102	Ажил олгогчоос НДШ	21,500,120.9	36,701,179.1
210201	Тэтгэврийн даатгал	14,770,256.0	25,073,950.8
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,740,871.8	2,933,900.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,369,177.4	2,238,728.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	329,073.9	586,700.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,290,741.8	5,867,900.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	30,142,012.0	26,733,848.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,552,154.6	4,204,776.5
210302	Түлш, халаалт	26,589,857.4	22,529,072.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	11,986,470.0	38,200,434.0
210401	Бичиг хэрэг	2,046,700.0	6,472,200.0
210402	Тээвэр, шатахуун	8,196,910.0	30,451,234.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,440,000.0	1,277,000.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	302,860.0	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,921,200.0	5,794,750.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,600,000.0	-
210604	Урсгал засвар	4,321,200.0	5,794,750.0
2107	Томилолт, зочны зардал	7,505,000.0	8,510,500.0
210702	Дотоод албан томилолт	7,505,000.0	8,510,500.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,730,605.0	6,903,525.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,622,000.0	5,822,000.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	397,500.0	396,525.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	226,479.0	353,000.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	22,000.0	22,000.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	203,400.0	-
210807	Газрын төлбөр	259,226.0	310,000.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	74,934,840.3	54,487,969.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,512,270.0	16,514,516.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	303,400.0	533,000.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	48,119,170.3	37,440,453.0

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,438,593.0	39,893,398.7
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	23,682,800.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	23,682,800.0
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,342,842.6	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,342,842.6	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	95,750.4	16,210,598.7
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	95,750.4	16,210,598.7
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	4,174,976.0	(29,014,589.4)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	4,174,976.0	(29,014,589.4)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	280,708,000.0	475,494,797.8
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	280,708,000.0	475,494,797.8
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	279,608,000.0	-
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	279,608,000.0	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	18,778,397.8
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	18,778,397.8
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,100,000.0	456,716,400.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	-	456,716,400.0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	1,100,000.0	-
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	287,535,632.0	475,183,755.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	287,535,632.0	475,183,755.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	284,097,039.0	435,290,356.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	170,877,321.1	292,933,782.9
210101	Үндсэн цалин	135,219,599.1	189,756,761.9
210102	Нэмэгдэл	29,360,197.0	83,176,771.0
210104	Урамшуулал	6,297,525.0	20,000,250.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	21,500,120.9	36,674,000.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	14,770,256.0	25,046,771.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,740,871.8	2,933,900.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,369,177.4	2,238,728.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	329,073.9	586,700.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,290,741.8	5,867,900.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	29,242,012.0	26,733,848.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,604,526.8	4,204,776.5
210302	Түлш, халаалт	25,637,485.2	22,529,072.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	13,605,110.0	31,767,152.0
210401	Бичиг хэрэг	2,016,200.0	6,997,200.0
210402	Тээвэр, шатахуун	10,148,910.0	23,492,952.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,440,000.0	1,277,000.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,821,200.0	9,851,750.0

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,600,000.0	-
210604	Урсгал засвар	4,221,200.0	9,851,750.0
2107	Томилолт, зочны зардал	7,505,000.0	8,510,500.0
210702	Дотоод албан томилолт	7,505,000.0	8,510,500.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,730,605.0	6,903,525.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,622,000.0	5,822,000.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	397,500.0	396,525.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	226,479.0	353,000.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	22,000.0	22,000.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	203,400.0	-
210807	Газрын төлбөр	259,226.0	310,000.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,815,670.0	21,915,798.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,512,270.0	21,382,798.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	303,400.0	533,000.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,438,593.0	39,893,398.7
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	23,682,800.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн тэтгэмж	-	23,682,800.0
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,342,842.6	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,342,842.6	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	95,750.4	16,210,598.7
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	95,750.4	16,210,598.7
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(6,827,632.0)	311,042.8
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН	1,200,000.0	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,200,000.0	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,200,000.0	-
223001	Бусад хөрөнгө	1,200,000.0	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(1,200,000.0)	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(8,027,632.0)	311,042.8

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	314,097,422.3	181,470,489.3	197,438,721.1	693,006,632.7
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	314,097,422.3	181,470,489.3	197,438,721.1	693,006,632.7
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	42,674,608.0	42,674,608.0
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	314,097,422.3	181,470,489.3	240,113,329.1	735,681,240.7
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	314,097,422.3	181,470,489.3	240,113,329.1	735,681,240.7
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	314,097,422.3	181,470,489.3	240,113,329.1	735,681,240.7
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(22,753,632.2)	(22,753,632.2)
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	314,097,422.3	181,470,489.3	217,359,696.9	712,927,608.5

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

ЭЗА	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	441,800,872.0	440,505,801.3
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	441,800,872.0	440,505,801.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	418,118,072.0	416,823,001.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	293,339,800.0	292,933,782.9
210101	Үндсэн цалин	202,943,000.0	189,756,761.9
210102	Нэмэгдэл	90,396,800.0	83,176,771.0
210104	Урамшуулал	-	20,000,250.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	36,973,900.0	36,674,000.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	24,938,300.0	25,046,771.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,933,900.0	2,933,900.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,347,200.0	2,238,728.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	886,700.0	586,700.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,867,800.0	5,867,900.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	25,422,772.0	25,238,563.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,883,800.0	2,709,491.5
210302	Түлш, халаалт	22,538,972.0	22,529,072.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,741,200.0	25,740,380.0
210401	Бичиг хэрэг	6,873,200.0	6,997,200.0
210402	Тээвэр, шатахуун	16,676,200.0	17,466,180.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,191,800.0	1,277,000.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,855,400.0	9,851,750.0
210604	Урсгал засвар	9,855,400.0	9,851,750.0
2107	Томилолт, зочны зардал	7,970,800.0	7,970,500.0
210702	Дотоод албан томилолт	7,970,800.0	7,970,500.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,353,000.0	1,953,525.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,200,000.0	872,000.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	409,000.0	396,525.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	353,700.0	353,000.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	28,600.0	22,000.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	46,400.0	-
210807	Газрын төлбөр	315,300.0	310,000.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,461,200.0	16,460,500.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	16,157,800.0	16,157,500.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	303,400.0	303,000.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	23,682,800.0	23,682,800.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	23,682,800.0	23,682,800.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	23,682,800.0	23,682,800.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	456,716,400.0
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	-	456,716,400.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	-	456,716,400.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	18,467,355.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	18,467,355.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	18,467,355.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	-	1,495,285.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	-	1,495,285.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	-	6,026,772.0
210402	Тээвэр, шатахуун	-	6,026,772.0
2107	Томилолт, зочны зардал	-	540,000.0
210702	Дотоод албан томилолт	-	540,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	4,950,000.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	4,950,000.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	5,455,298.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	5,225,298.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	230,000.0
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	18,778,397.8
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	18,778,397.8
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	18,778,397.8

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар 26,296.4 мянган төгрөгийн алдаа илэрч, аудитын явцад залрууллаа.

3.1 Залруулсан алдаа

18,672.0 мянган төгрөгийн зардал болон 7,624.4 мянган төгрөгийн бараа материалыг зөв ангилж бүртгээгүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3 "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах", Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсвийн байгууллагын санхүүгийн тайлан бэлтгэх заавар"-ыг зөрчиж, толилуулга гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 33,913.7 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс, 282.0 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 26,031.7 мянган төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага хүргүүлж, 7,600.0 мянган төгрөгийн болон газрын нэгдсэн санд бүртгэлтэй газрыг үнэлж, данс бүртгэлд тусгаагүй зөрчилд зөвлөмж өглөө.

Нийт илрүүлсэн зөрчлөөс 33,913.7 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 23,219.8 мянган төгрөгөөр давсан тул "Хязгаарлалттай" дүгнэлт өглөө.

5.1 Төлбөрийн акт

Нөмрөг сумын 100 жилийн ойн арга хэмжээнд оролцохоор 132.0 мянган төгрөгийн, Мал эмнэлгийн тасгийн дарга Улиастай суманд зохион байгуулагдсан Мал эмнэлэг, үржлийн албаны 100 жилийн ойн арга хэмжээнд оролцохоор 150.0 мянган төгрөгийн шатахууныг албан бус хэрэгцээнд зориулалт бусаар зарцуулсан, нийт 282.0 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоолоо.

5.2 Албан шаардлага

Сумын Засаг даргын Тамгын газрын Хөдөө аж ахуйн тасгийн даргыг өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгох насанд хүрээгүй байхад Засаг даргын Тамгын газрын даргын тушаалаар чөлөөлж, төрийн албан хаагчид өндөр насны тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн буцалтгүй тусламжийг олгосон болон нууц хамгаалах ажилтнаар анх удаа томилогдсон Тамгын газрын даргад нууц

хамгаалах ажилтны цалингийн нэмэгдлийг ажлын ачаалал, хариуцаж байгаа нууцын зэрэглэл, нууцтай ажилласан хугацаа зэргийг харгалзалгүй 30 хувиар олгосон зөрчилд 2 албан шаардлага өглөө.

5.3 Зөвлөмж

1. Зориулалт бус зарцуулалттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс Нутгийн зөвлөлийн золголт, "Завхан-100" арга хэмжээнд оролцоход 4,200.0 мянган төгрөг, улсын баяр наадмын зардалд 2,400.0 мянган төгрөг, Мал эмнэлгийн 100 жилийн ойн хандивт 500.0 мянган төгрөг, "Тэсийн голын нүүдэлчдийн соёлын наадам"-д оролцоход 500.0 мянган төгрөг зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2.6-д "үндсэн чиг үүрэг, үйл ажиллагаатай холбоогүй хандив, тусламжийн шинжтэй зарлага, санхүүжилт гаргахгүй байх" гэсэн заалт, Сангийн сайдын 2021 оны 61 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Засаг нөөц хөрөнгийг зарцуулах, түүнд хяналт тавих журам"-тай нийцэхгүй, тохиолдсон байх гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулж, үрэлгэн зардал гаргахгүй байх;

2. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Барилга байгууламж, бусад үндсэн хөрөнгө дансанд бүртгэлтэй урын зуухны барилга, зочид буудлын барилга, Ус цэвэршүүлэх төхөөрөмжийн барилга, Тэрбум мод хөтөлбөрийн мод үржүүлгийн талбайн газрыг үнэлж, данс бүртгэлд тусгаагүй байна. Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны "Журам шинэчлэн батлах тухай" 271 дүгээр тогтоолын 3 дугаар зүйлийн 3.8-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь газар эзэмших эрх шинээр авах саналаа тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгуулан, холбогдох Газрын алба, сумын газрын даамалд хүсэлт гарган шийдвэрлүүлнэ. Газар эзэмших/ашиглах эрх үүсмэгц түүнийг үнэлж, санхүүгийн тайланд бүртгэх саналыг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ" гэж заасантай нийцэхгүй, иж бүрэн байх, толилуулга гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Байгууллагын үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй дээрх барилга байгууламжуудын газрыг үнэлж, данс бүртгэлд тусгах;

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Зардлыг зөв ангилж бүртгээгүй байна.	1	18,672,0			1	18,672,0	1	18,672,0				
Бараа материалыг зөв ангилж бүртгээгүй байна.	1	7,624,4			1	7,624,4	1	7,624,4				
Дүн	2	26,296,4			2	26,296,4	2	26,296,4				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	АТТ	Тоо	Дүн
Албан бус хэрэгцээнд шатахуун зарцуулсан	1	282.0	1	282.0								
Нутгийн зөвлөлийн золголт, "Завхан-100" арга хэмжээ, улсын баяр наадам "Тэсийн голын нүүдэлчдийн соёлын наадамд оролцох болон Мал эмнэлгийн 100 жилийн ойн хандивт хөрөнгө зарцуулсан байна.	1	7,600.0					1	7,600.0				
Тамгын газрын даргад нууц хамгаалах ажилтны цалингийн нэмэгдлийг журам зөрчиж олгосон байна.	1	2,348,9			1	2,348,9						
Хөдөө аж ахуйн тасгийн даргыг өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгох насанд хүрээгүй байхад төрийн албан хаагчид өндөр насны тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн буцалтгүй тусламжийг олгосон байна	1	23,682,8			1	23,682,8						
Үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй барилга байгууламжуудын газрыг үнэлж, данс бүртгэлд тусгаагүй							1					
Дүн	5	33,913.7	1	282.0	2	26,031.7	2	7,600.0				

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1				1		
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1				1		

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

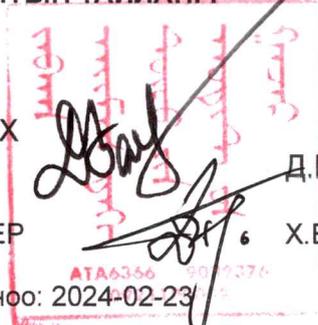
Д. БАТ-УНДРАА

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Х. БОЛДБААТАР

Огноо: 2024-02-23

БОЛОВСРУУЛСАН:

АХЛАХ АУДИТОР

Ц. ОЮУНСУВД

Огноо: 2024-02-23